

Handels- og samarbeidsavtalen mellom Storbritannia og EU *hovedpunktene*

Morten Harper, utredningsleder i Nei til EU
Februar 2021

Foto: EU 2020

»

«Vi har tatt kontrollen tilbake over våre penger, grenser, lover, handel og fiskeområder.»

Boris Johnson, statsminister i Storbritannia

E24 24.12.20

«HYLLER BRITISK BREXIT-TRIUMF

Både Sp og SV mener britenes brexitavtale er bedre enn Norges EØS-avtale.»

Klassekampen 29.12.20

«Brexit-avtalen er mye dårligere enn EØS»

Tore Myhre, Internasjonal direktør, NHO

Nationen.no 19.01.21

”

«På baggrund af ovenstående er det sammenlagt vurderingen, at aftalen mellem EU og Storbritannien er udtryk for **et rimelig kompromis**, der på den ene side sikrer et samarbejde, der er så tæt som muligt i lyset af de stærke britiske ønsker om et brud med EU, og på den anden side ikke giver Storbritannien urimelige fordele til skade for danske interesser – ikke mindst ift. fair konkurrence og dermed dansk vækst og beskæftigelse.»

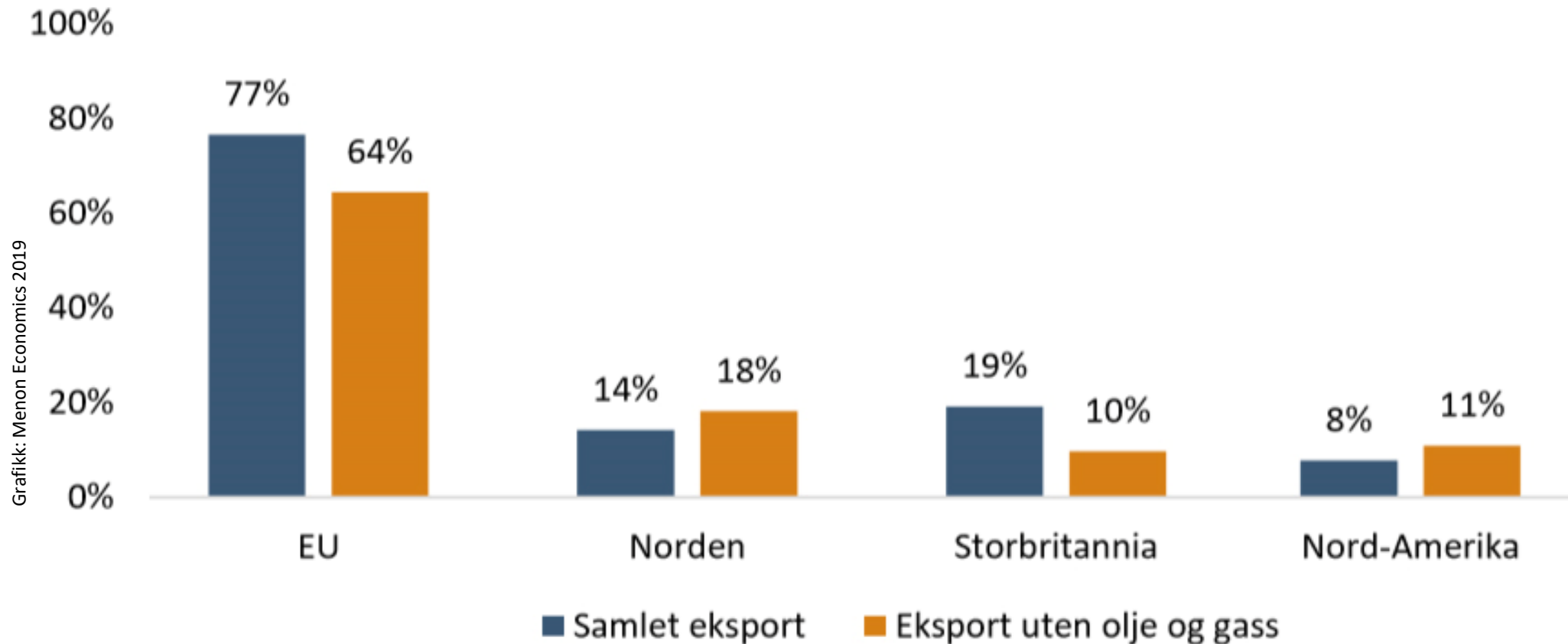
Den danske regeringens notat til Folketinget om Brexit-avtalen,
04.01.21, side 12

En STOR avtale

Avtalen: TRADE AND COOPERATION AGREEMENT
BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND THE EUROPEAN
ATOMIC ENERGY COMMUNITY, OF THE ONE PART,
AND THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND
NORTHERN IRELAND, OF THE OTHER PART.

- 1259 siders avtaletekst (engelsk utg). Er ratifisert av britene. Skal være ratifisert av EU innen 28. februar. Trådte allerede 1. januar midlertidig i kraft.
- Gjelder et årlig felles marked i størrelsesorden 7 650 000 000 000 kroner (7,65 trillioner – 2019-tall).
- Den største bilaterale handelsavtalen i historien.

Norsk eksport i 2018, regioner

Etter brexit er EUs andel under 60 prosent

Avtalen i oversikt

- Et system for **håndhevelse og tvisteløsning**. Britene er ikke underlagt EU-domstolen, og det opprettes en egen tvisteløsningsmekanisme der partene er likeverdige.
- Storbritannia har gått ut av EUs indre marked. Likevel er handelen med alle **varer** mellom Storbritannia og EU uten toll eller kvoter, inkludert sjømat.
- Avtalen omfatter også **tjenester**, men ikke full frihandel.
- Bestemmelser om rettferdige konkurransevilkår, bærekraft, investeringsbeskyttelse, digital handel, kapitalbevegelser, intellektuelle eiendomsrettigheter, offentlige innkjøp, transport og energi.

Avtalen i oversikt, forts.

- En **fiskeriavtale** som gradvis fører ressursene tilbake til Storbritannia.
- Samarbeidsavtale om **intern sikkerhet**, med britisk tilknytning til Europol og Eurojust og samarbeid om for eksempel hvitvasking og utlevering av personer.
- Britisk adgang til **EU-programmer** som for eksempel forskningsprogrammet Horizon Europe.
- **Det er ikke noen fortløpende innføring av nye EU-regler.**

Håndheving og tvisteløsning

- **Partnerskapsrådet** og **underutvalg** på sektorene står for dialog, overvåking og implementering.
- Hvis dette ikke fører frem, kan begge parter ensidig kreve at en sak legges frem for det uavhengige **voldgiftspanelet**, som avgjør spørsmålet med bindende virkning.
- Ved manglende overholdelse av avtalen kan voldgiftspanelet tillate at den andre parten suspenderer deler av avtalen. **Suspensjon** må være proporsjonalt med avtalebruddet.

Varehandel

- **Full toll- og kvotefrihet for alle typer varer.** Det er altså tollfrihet også på bearbeidet fisk, mens Norge i dag har avtalefestet toll inn til EU.
- En så **friksjonsfri** varehandel som mulig: regler om tekniske handelshindringer, sanitære og fytosanitære tiltak (dyre- og plantehelse, SPS-standarder), et bredt og frivillig samarbeid om reguleringer.
- **Grensekontroll** av varer og eksportsertifikater for matvarer. Men Storbritannia og EU skal tilstrebe samsvarende produktkrav.

Foto: Piefke La Belle

Varehandel, forts.

- **Gjensidig anerkjennelse** for sertifisering av medisiner, kjemikalier, økologiske produkter, kjøretøy og vin.
- **Opprinnelsesregler**: materialer og bestemte bearbeidinger i både EU og Storbritannia telles med (full kumulasjon).
- **Tollkontroll**, slik Norge har i dag, med fremtidig samarbeid om forenklinger.

«Tekniske handelshindringer»

- Arbeidet med felles tekniske standarder skjer blant annet i **Den europeiske komiteen for standardisering (CEN)**, der flere av medlemslandene er utenfor EU/EØS, som Sveits og Tyrkia.
- CEN utvikler **standarder for alt fra maskiner og elbiler til gjødsel og drivstoff**. Norske varer er tilpasset det europeiske markedet, med eller uten EØS.

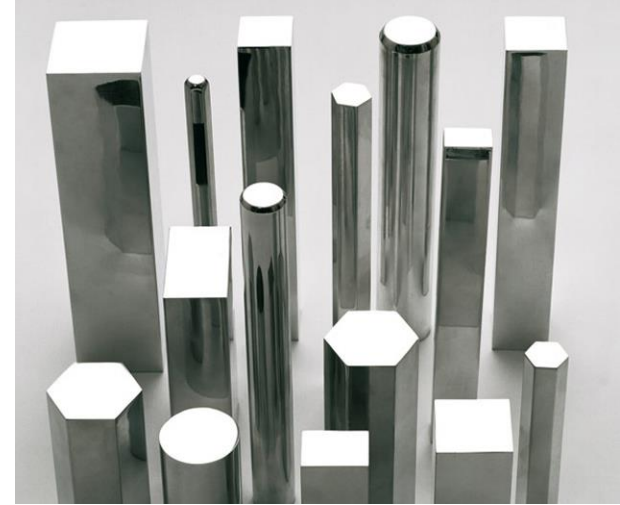

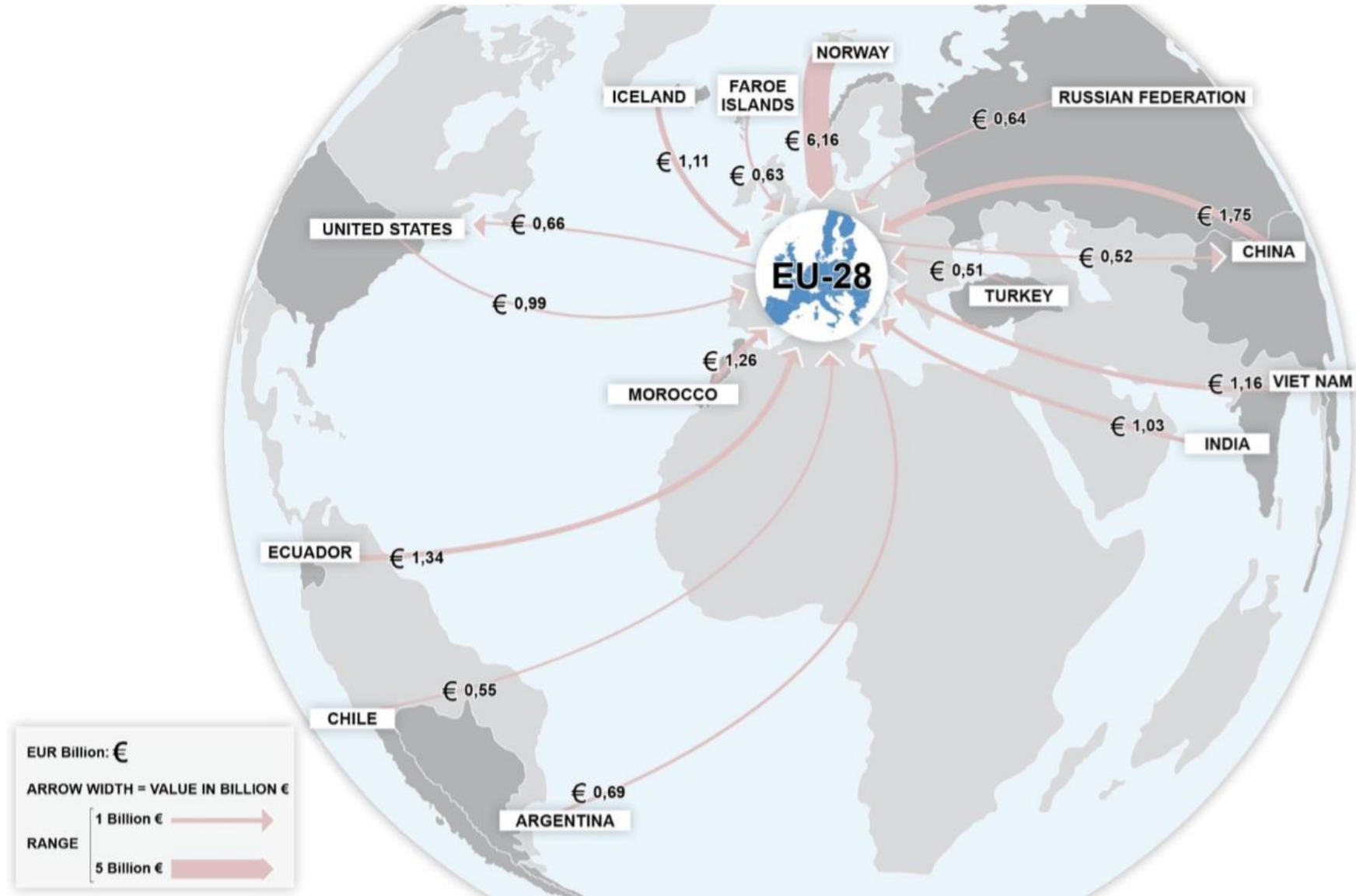
Foto: Eural

Japan og Canada

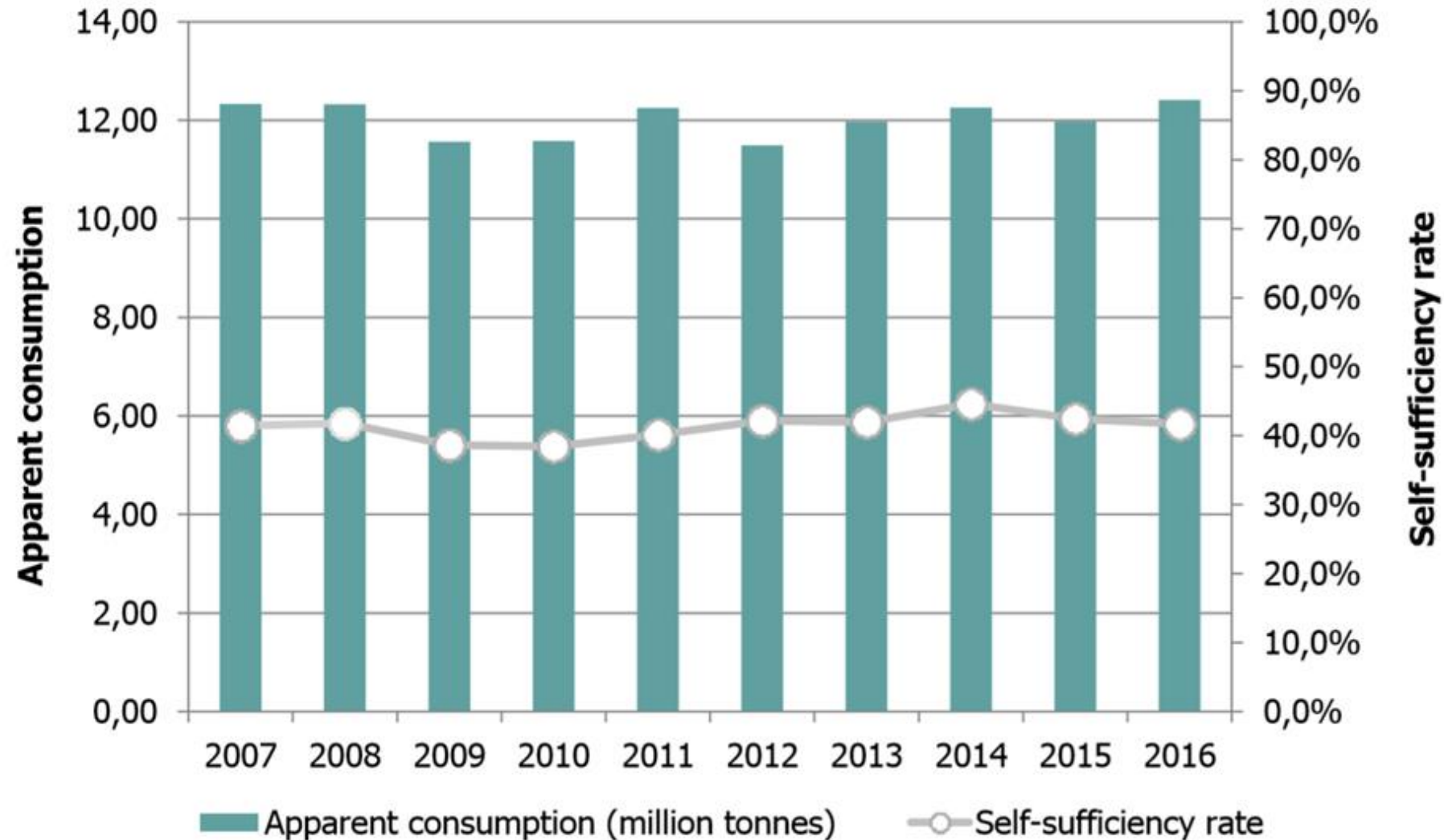

- Rapporten tar for seg: Japanavtalen EUJIPA og Canadaavtalen CETA.
- Både CETA og EUJIPA gir **nærmest full tollfrihet på sjømat**. I forhold til EØS-avtalen vil disse avtalene derfor kunne gi bedre tollvilkår for eksportører til EU.
- **Veterinærkontroll:** Canada og EU har avtalt at de skal gjøre hverandres reguleringer tydelige for hverandre og strømlinjeforme importen der det er viktigst. Det skal da ikke være behov for å klarere om varen følger gjeldende veterinære bestemmelser på grensen.

EUs handel med sjømat

EUs selvforsyningsgrad av sjømat

Handel med tjenester

- Regulert som i EUs handelsavtaler med Japan og Canada.
- Bestemmelser om ikke-diskriminering av utenlandske tjenesteytere og markedsadgang. Partene kan ikke kreve at tjenesteyter etablerer seg.
- Ikke fri flyt av tjenester og arbeidskraft. I stedet et system med ”midlertidig personbevegelse for tjenesteytere” og en ramme for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Vertslandets regler gjelder.
- Koordinering av sosiale ytelser.

A total of **70 points** is required to be eligible to apply; some characteristics are tradeable. If a characteristic is tradeable it means you do not have to fulfil this specific requirement but can instead fulfil a different one to meet the required points.

This table provides an overview of the necessary characteristics to be eligible for a visa under the new points-based system.

Characteristics	Tradeable	Points
Offer of job by approved sponsor	No	20
Job at appropriate skill level	No	20
Speaks English at required level	No	10
Salary of £20,480 (minimum) – £23,039	Yes	0
Salary of £23,040 – £25,599	Yes	10
Salary of £25,600 or above	Yes	20
Job in a shortage occupation (as designated by the MAC)	Yes	20
Job in a listed health or education occupation with a salary that equals or exceeds £20,480 per year or the going rate for that occupation	Yes	20
Education qualification: PhD in subject relevant to the job	Yes	10
Education qualification: PhD in a STEM subject relevant to the job	Yes	20
New Entrant	Yes	20

The UK's points-based immigration system: An introduction for EU workers

Handel med tjenester, forts.

- Tilrettelegging for digital handel, datastrømmer og utveksling av personopplysninger.
- Ivaretagelse av intellektuelle eiendomsrettigheter (IPR). Storbritannia deltar ikke den europeiske patentdomstolen eller EUs enhetspatent.
- Ikke-diskriminering ved offentlige innkjøp.
- Finanstjenester: Regulatorisk samarbeid og ekvivalensbeslutninger (mars 2021).

London fights for its future [+ Add to myFT](#)

Finance jobs stayed in London after Brexit vote

Exclusive: FT survey of banks and asset managers finds employment shift to EU is yet to happen

-
-
-
-

Canary Wharf in London. Nine of the world's largest asset managers have ramped up hiring in the UK since the 2016 Brexit vote © Charlie Bibby/FT

Laura Noonan in New York and Owen Walker, Attracta Mooney, Stephen Morris and Siobhan Riding in London DECEMBER 12 2020

720

Be the first to know about every new Coronavirus story

Get instant email alerts

×

Brexit has failed to deliver a big hit to financial services employment in London, Financial Times research has shown, with international banks maintaining most of their staff since the vote to leave the EU and big asset managers hiring in the UK capital.

Initial warnings that tens of thousands of jobs would leave the City as a result of the 2016 Brexit vote have been drastically scaled back. An FT survey of 24 large international banks and asset managers found that the majority had increased their London headcount over the past five years.

«Rettferdig konkurranse»

- Forpliktelser om ”rettferdig konkurranse” innenfor blant annet statsstøtte, konkurranseområdet, arbeidstagerrettigheter og sosial beskyttelse, miljø og helse, klima og skatt.
- Storbritannia er ikke lenger underlagt EUs statsstøtteregler, og kan støtte næringslivet etter sine egne regler. Men: avtalen har et rammeverk som skal sikre ”sammenlignbare” støtteregimer. Eget tilsyn og kan håndheves direkte for britiske domstoler. Avtalen åpner for ensidige beskyttelsestiltak.

Fiskeriforvaltning

- Storbritannia forlater EUs felles fiskeripolitikk og EU-hav (12 til 200 nautiske mil) blir britisk hav.
- Det er en overgangsavtale til 30. juni 2026.
- Da skal britene gradvis få fiske mer i sin egen sone tilsvarende 25 % av verdien av det EU fisker i dag. 15 % overføres i 2021.
- Nivået i reduksjon for EUs andel varierer mellom fiskebestandene.

Energi

- Storbritannia er ikke underlagt EUs energibyrå ACER og ikke lenger del av energiunionen.
- Bestemmelser som sikrer fortsatt integrert energisystem for hele den irske øy.
- Dessuten gjensidig adgang til partenes energimarked både for elektrisitet og gass gjennom eksisterende og fremtidige forbindelser. Hva dette betyr for Northconnects status som prioritert EU-prosjekt er ennå ikke opplagt.

Transport

- **Luftfart:** Flyvninger mellom Storbritannia og EU. Ikke innenriks i hverandres områder.
- **Veitransport:** Full liberalisering av internasjonal transport mellom partene. Begrenset adgang til kabotasje (1 tur innen 7 dager).
- **Jernbane:** Åpen adgang til jernbanelandene som før. "Eurotunnelen" egen avtale Storbritannia-Frankrike.
- **Sjøtransport:** Gjensidig markedsadgang.

Foto: Roel Hemkes

Programsamarbeid

- Storbritannia deltar fortsatt i EUs forskningsprogram Horizon Europe.
- Britene har ikke ønsket å delta i utdanningsprogrammet Erasmus+. I stedet studentutveksling bilateralt.
- Betaler for programdeltagelsen på vanlig måte (ut fra BNP).
- Storbritannia betaler ingen “EØS-midler”.

	Avtalen mellom UK-EU	EØS-avtalen	Frihandelsavtalen 1973
Uavhengig overvåkingsorgan	NEI	JA	NEI
Overført myndighet til EU-byråer direkte eller indirekte	NEI	JA	NEI
Fortløpende innføring av EU-regler (indre marked)	NEI	JA	NEI
Tollfrihet alle varer, uten kvoter	JA	NEI	NEI
Tollfrihet industrivarer	JA	JA	JA
Tollfrihet bearbeidet fisk	JA	NEI	NEI
Tollfrihet landbruksvarer	JA	NEI	NEI
Fri flyt av kapital	JA	JA	NEI
Fri flyt av tjenester	NEI	JA	NEI
Fri flyt av arbeidskraft	NEI	JA	NEI

Takk for oppmerksomheten